

URZĄD MIEJSKI W GLIWICACH

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
MIASTA GLIWICE ZA 2024 ROK

Dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Gliwice, sporządzoną celem weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1 Podstawa prawna	3
1.2 Ustawy i rozporządzenia	4
1.3 Dokumenty strategiczne	4
2. Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Gliwice.....	5
2.1. Ogólna charakterystyka miasta Gliwice.....	5
2.2. System gospodarki odpadami i poniesione koszty.....	5
2.3 Metoda opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	10
2.4 Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta.....	13
3. Analiza wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie miasta od 2013 roku	16
4. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2024 roku, z podziałem na frakcje.....	19
5. Analiza ilości przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2024 roku	23
6. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców (nieruchomości niezamieszkałych) działających na terenie miasta Gliwice w 2024 roku.	24
7. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów	26
7.1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów w 2024	27
8. Działania Straży Miejskiej w oparciu o Ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice.....	30
Wnioski końcowe	32

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do zadań własnych gminy należy sporządzanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- liczbę mieszkańców,
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- uzyskanych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

1.2 Ustawy i rozporządzenia

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.), dalej jako ucpg;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) dalej jako uo;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 03 sierpnia 2021r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

1.3 Dokumenty strategiczne

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 przyjęty uchwałą nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. (M.P. poz. 784).

2. Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Gliwice

2.1. Ogólna charakterystyka miasta Gliwice

Gliwice to miasto położone w południowo-zachodniej Polsce, w województwie śląskim, na zachodnim krańcu Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Gliwice są miastem położonym na Wyżynie Śląskiej, nad rzeką Kłodnicą. Według stanu na 31 grudnia 2024 roku, 154 651 osób jest zameldowanych w Gliwicach na pobyt stały, w tym 81 920 kobiet i 72 731 mężczyzn.

Gliwice to miasto na prawach powiatu. Proces zarządzania miastem zakłada realizację założeń zawartych w Strategii Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2040. Założenia te realizowane są poprzez organy powoływane w wyborach powszechnych przez mieszkańców miasta na pięcioletnią kadencję. Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Miasta, która liczy 25 radnych. Jej zadaniem jest podejmowanie decyzji dotyczących najważniejszych spraw w mieście. Organem wykonawczym i reprezentacyjnym jest Prezydent Miasta, wybierany przez mieszkańców w wyborach bezpośrednich. Okres sprawozdawczy obejmuje kadencję nowego samorządu, podczas której na Prezydenta Miasta Gliwice została wybrana Katarzyna Kuczyńska-Budka.

2.2. System gospodarki odpadami i poniesione koszty

Rok 2013 był rokiem szczególnym dla gospodarki odpadami komunalnymi. Od 1 lipca zaczęły obowiązywać zmienione przepisy dotyczące odpadów komunalnych. Przed 1 lipca 2013 roku każdy właściciel nieruchomości podpisywał indywidualnie umowę na odbiór odpadów komunalnych z terenu własnej nieruchomości. Taki system nie dawał jednak pełnego nadzoru nad gospodarką odpadami komunalnymi. Nierzadko zdarzało się, iż mieszkańcy chcąc zminimalizować ponoszone koszty podpisywali z firmami odbierającymi odpady umowy na mniejsze ilości pojemników, a nadmiar wytworzonych odpadów często podrzucano z domów jednorodzinnych do pojemników znajdujących się na terenie spółdzielni mieszkaniowych lub do lasów. Brak elementu kontroli często przyczyniał się do powstawania problemu licznych nielegalnych wysypisk odpadów. Od 1 lipca 2013 r. obowiązek zorganizowania systemu odbioru odpadów komunalnych przejęło miasto Gliwice. Systemem zostały objęte jedynie gospodarstwa zamieszkałe. Radni Rady Miasta Gliwice w dniu 28 marca 2019 r. uchwałą nr IV/74/2019 w sprawie: odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady

komunalne, objęli systemem gospodarki odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałe. Niemniej jednak wycofali się z podjętej decyzji uchwałą numer VIII/151/2019 z dnia 5 września 2019 roku. Do podjęcia zmiany skłoniła radnych ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Ustawodawca bowiem dopuścił dobrowolność przystąpienia do miejskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych. Tym samym samorząd utracił możliwości realizacji celu, dla którego przyjęto uchylaną regulację, którym było zwiększenie kontroli nad osiągnięciem jak najwyższego poziomu ich prawidłowej segregacji. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych kierując się zasadą najlepszego efektu ekonomicznego i minimalizacją formalności skorzystają z oferty odbioru i zagospodarowania wszystkich generowanych przez siebie odpadów (pochodzących z prowadzonej działalności gospodarczej) przez firmy komercyjne posiadające wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu Miasta Gliwice, realizujące tego typu usługi przy jak najniższej cenie. Ustawa w tym zakresie została nieco skorygowana, kolejne zmiany dają, wybór przystąpienia do miejskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi bądź zawarcia komercyjnej umowy. przed zawarciem kolejnej umowy przez gminę na odbiór odpadów. Nadal jednak trudno jest oszacować liczbę przedsiębiorców zostających w systemie na etapie planowania przetargu na odbiór odpadów komunalnych i tym samym szacowania wysokości opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości tak aby system się bilansował. Pierwsza umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawarta była z Konsorcjum „Remondis Gliwice- Remondis Tarnowskie Góry” na okres 2 lat od 01.07.2013 roku do 30.06.2015 roku i opiewała na kwotę brutto **31 478 825,04** zł, kolejna zawarta również była z ww. konsorcjum dwóch firm od 01.07.2015 roku do 30.06.2017 roku na kwotę brutto **37 959 980,40** zł, trzecia umowa podpisana została na okres 2,5 roku od 01.07.2017 roku do 31.12.2019 roku na kwotę **59 913 853,20** zł już z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o., która to wygrywała kolejne przetargi. Kolejny przetarg ogłoszony w lipcu 2019 roku został unieważniony na podstawie art. 93 ust. 1 pkt. 4) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Cena najkorzystniejszej oferty przewyższyła kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W postępowaniu złożono jedną ofertę na kwotę 83 858 603,40 zł. Zamawiający przeznaczył na sfinansowanie zamówienia kwotę 59 161 335,20 zł. Nie zwiększył tej kwoty do ceny najkorzystniejszej oferty. W związku z powyższym na okres pół roku tj. od 01.01.2020 roku do 30.06.2020 roku Urząd Miejski podpisał w firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o.. Wszystkie umowy

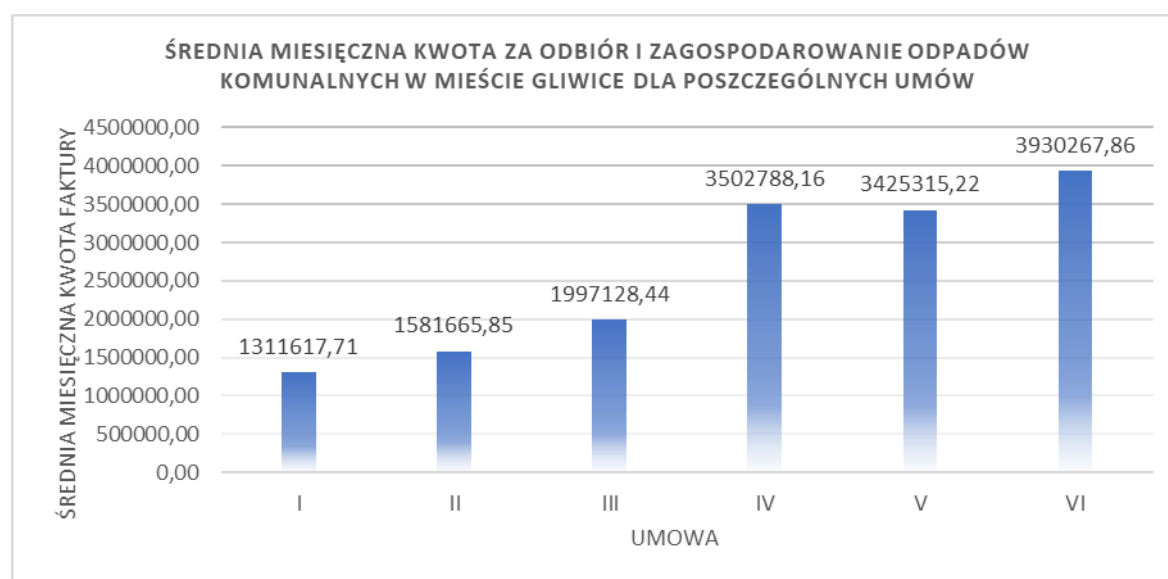
do 31.12.2019 roku były rozliczane ryczałtowo, ponieważ ustawa dopuszczała tę formę rozliczeniową. Nowelizacja Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 2019 roku wprowadziła obowiązek rozliczania się z firmą świadczącą dla miasta usługi z zakresu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od tony masy odebranych odpadów komunalnych. Kolejna umowa została podpisana na okres 2 lat tj. od 01.07.2020 roku do 30.06.2022 roku, w kwocie **83 896 722, 00** zł lub do momentu wyczerpania środków przewidzianych na jej realizację. Umowa od 01.07.2022 roku do 31.12.2024 roku (okres 2,5 roku), wymagała zaangażowania kwoty **117 908 035,90** zł. Powyższe dane zebrano w tabeli poniżej:

Tabela 1
Okresy trwania rozliczeń oraz wartości zamówień zgodnie z umowami zawartymi z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o.

LP	OKRES UMOWY	OKRES UMOWY W MIES.	WARTOŚĆ UMOWY W PLN	KOSZT NA MIESIĄC W PLN
I	01.07.2013-30.06.2015	24	31 478 825,04	1 311 617,71
II	01.07.2015-30.06.2017	24	37 959 980,40	1 581 665,85
III	01.07.2017-31.12.2019	30	59 913 853,20	1 997 128,44
IV	01.01.2020-30.06.2020	6	21 016 728,94	3 502 788,16
V	01.07.2020-30.06.2022	24	83 896 722,00	3 495 696,75
VI	01.07.2022-31.12.2024	30	117 908 035,90	3 930 267,86

Powyższe dane przedstawia wykres poniżej:

Wykres 1 Średnia miesięczna kwota w PLN za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w mieście Gliwice dla poszczególnych umów

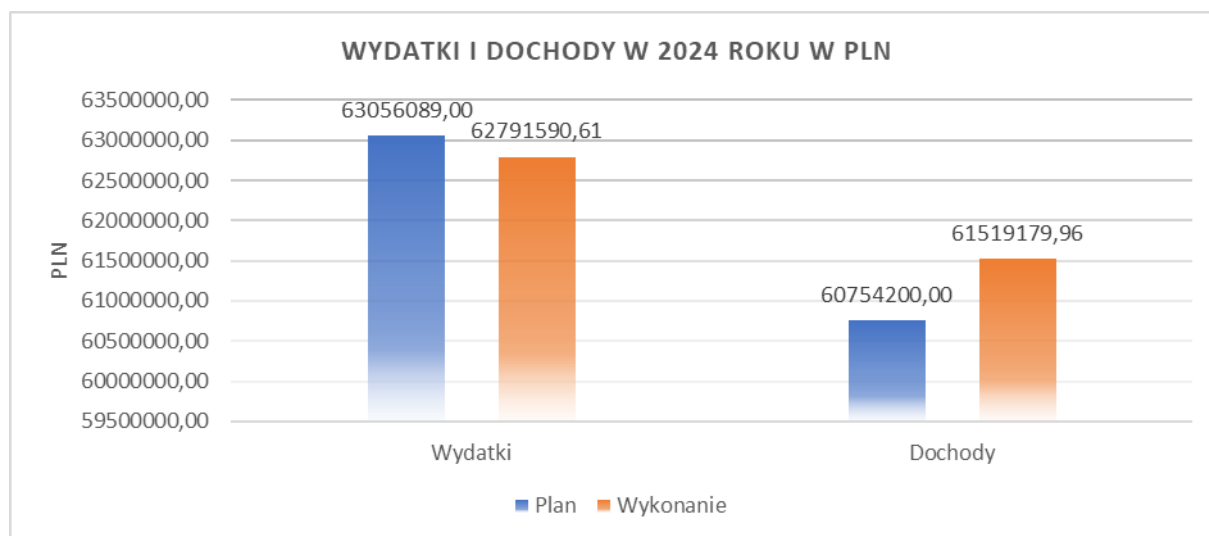

System gospodarki odpadami komunalnymi finansowany jest z opłat pobieranych od mieszkańców.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywa nie tylko bezpośredni odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców miasta przez firmę świadczącą usługi, ale także:

- transport, zbieranie, recykling i unieszkodliwianie odpadów tzn. zagospodarowanie odpadów (stanowią aż 60-70% opłaty);
- prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK Gliwice)
- prowadzenie zbiórek elektroodpadów;
- obsługę administracyjną systemu;
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Wykres 2. Wydatki i dochody w PLN w 2024 roku

Zgodnie z zapisami ustawy upcg z nadwyżki z pobranych opłat od mieszkańców można finansować: koszty funkcjonowania systemu, koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami, koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym

i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Większy dochód wynika ze złożenia 476 nowych deklaracji dla nieruchomości jedno i wielorodzinnych. Przy szacowaniu zamówienia w 2022 r. ustalano stawkę dla mieszkańców na takim poziomie, żeby system bilansował się na koniec umowy a koszty były rozłożone w czasie. Ponadto szacowanie opierało się na procencie wzrostu ilości odpadów w latach poprzednich. Wydatki zależne są od ilości odpadów powstających w gospodarstwach domowych, powstających dzikich wysypisk na terenie miasta, których liczba z roku na rok jest coraz większa, rozbudowy miasta i nowo powstałych terenów publicznych które należy objąć utrzymaniem czystości a także organizacji w dzielnicach miasta Gliwice zbiórek elektroodpadów .

Głównymi czynnikami wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi są:

- wzrost opłat za składowanie odpadów („opłaty marszałkowskiej”), której wysokość jest ustalana przez Radę Ministrów i waloryzowana przez Ministra Klimatu i Środowiska. Jeszcze w 2013 r. jej wysokość wynosiła 115,41 zł, w 2019 już 170 zł, 2020 r. - 270 zł, 2021 – 276,21 zł, 2022 - 312,10 zł, 2023 – 328,02 zł; 2024-375,25zł
- wysoki poziom inflacji przekładający się znacząco na wzrost ceny paliwa, energii elektrycznej, kosztów pracy przyjęcia odpadów na instalacji i zagospodarowania odpadów;
- nakładane zmieniającymi przepisami prawa nowe obowiązki na instalacje odbierające odpady komunalne, w tym uruchomienie systemów przeciwpożarowych i monitoringu, (jako reakcja na liczne pożary na wysypiskach śmieci), budowanie hal do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych z izolowanym podłożem czy obowiązek zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania zastępczego (między innymi decyzji nakazującej usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania);
- trudności z zagospodarowaniem paliw alternatywnych;
- waloryzacja wynagrodzeń w firmie odbierającej odpady zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych.
- brak instalacji termicznego przekształcania odpadów na Śląsku;

- wskazywanie w pozwoleniach zintegrowanych limitów ilościowych dla odpadów przyjmowanych na instalacjach;
- usuwanie tzw. „dzikich wysypisk”, których w roku 2022 usunięto 64, w roku 2023 było to już 85., natomiast w 2024 r usunięto 89 dzikich wysypisk
- brak konkurencyjności instalacji - wciąż zbyt mała liczba instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych

2.3 Metoda opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Art. 6h Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na właściciela nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy obowiązek ponoszenia na rzecz gminy na terenie, której są położone, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przedmiotowa ustawa w art. 6j przewiduje trzy sposoby jej obliczania. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi może stanowić iloczyn:

- liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub
- ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub
- powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane - oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1.

Rada Miasta w Gliwicach podjęła decyzję, że wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami wyliczana będzie na podstawie powierzchni nieruchomości. Tak więc, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta Gliwice powstającymi na zamieszkałych nieruchomościach stanowi iloczyn powierzchni lokalu mieszkalnego oraz stawek opłat określonych. Wybór został dokonany w oparciu o nw. korzyści:

- dostępność danych do obliczeń stawki (Urzędowe bazy danych w zakresie podatku od nieruchomości);
- niezmiennosc czynnika determinującego wysokość opłaty (stała powierzchnia lokalu) i łatwość wyliczeń;
- korzystność dla rodzin wielodzietnych;
- najniższe koszty administracyjne w związku z brakiem konieczności częstego aktualizowania złożonych deklaracji;
- zlikwidowanie ryzyka manipulacji danymi w deklaracjach, które wystąpić mogą w pozostałych metodach;
- zapewnienie szczelności systemu;

- w związku z czasowym pobytem studentów w okresie akademickim właściciel wynajmujący nieruchomości ponosi stałe koszty gospodarki odpadami, bez konieczności ciągłych zmian deklaracji.

Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w mieście Gliwice od 2013 roku obliczana jest na podstawie powierzchni lokalu mieszkalnego - oraz ustalonej przez Radę Miasta stawki opłaty. W Uchwale Nr XXXVIII/783/2022 Rady Miasta Gliwice z dnia 14 lipca 2022 r. o zmianie uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty zdecydowano, że miesięczną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny, od 01.01.2023 wynosiła:

1. dla lokali mieszkalnych o powierzchni mniejszej lub równej 60 m² :
  - a. 1,17 zł od 1 m² powierzchni;
2. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 60 m² i nie większej niż 90 m²;
  - a. 1,17 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
  - b. 0,88 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m²;
3. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 90 m² i nie większej niż 120 m²:
  - a. 1,17 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
  - b. 0,88 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m² do 90 m² włącznie,
  - c. 0,46 zł od 1 m² powierzchni powyżej 90 m²;
4. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 120 m²:
  - a. 1,17 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
  - b. 0,88 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m² do 90 m² włącznie,
  - c. 0,46 zł od 1 m² powierzchni powyżej 90 m² do 120 m² włącznie,
  - d. 0,22 zł od 1 m² powierzchni powyżej 120 m².

W przypadku niewypełniania przez mieszkańców obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wzrasta czterokrotnie, proporcjonalnie do stawek podstawowych.

Ponadto Rada Miasta uchwałą nr XVII/337/2020 z dnia 30 lipca 2020 r. o zmianie uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, zwolniła z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi, położonymi na terenie miasta Gliwice, kompostujących bioodpady

stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Zwolnienie, to wynosi 6 zł od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalonej dla danej nieruchomości. Obowiązek ustanowienia przez rady gminy niniejszego zwolnienia wymusił na radnych art. 6k ust. 4a Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są do uiszczania opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z dołu, bez wezwania, w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w następujących terminach:

- za I kwartał do 15 kwietnia danego roku;
- za II kwartał do 15 lipca danego roku;
- za III kwartał do 15 października danego roku;
- za IV kwartał do 31 grudnia danego roku.

W przypadku zmiany danych będących podstawą do ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana.

Jednocześnie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gliwicach, seniorzy mogli w 2024r uzyskać dofinansowanie do opłat za odpady komunalne, czyli świadczenie pieniężne na dofinansowanie do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych. Powyższe dofinansowanie dedykowane było osobom, które łącznie spełniają następujące warunki:

- ukończyły 60 rok życia,
- są uprawnione do zajmowania lokalu mieszkalnego o powierzchni przekraczającej 45,5 m² na osobę w gospodarstwie domowym,
- uzyskują miesięcznie dochód w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej w wysokości nie przekraczającej (dotyczy 2024r.):
  - 1940,00 zł netto dla osoby samotnej,
  - 1200,00 zł netto na osobę w rodzinie,
- nie kwalifikują się do otrzymania dodatku mieszkaniowego.

Świadczenie to może zostać przyznane po złożeniu wniosku i przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania wnioskodawcy. Termin przeprowadzenia wywiadu jest indywidualnie ustalony z wnioskodawcą.

Na koniec 2024 roku liczba nieruchomości, na które została złożona deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 15491, liczba nieruchomości,

na które nie została złożona deklaracja wynosiła 45, liczba nieruchomości czasowo niezamieszkałych to 390. Liczba deklaracji złożonych w 2024 roku na nowe nieruchomości (dotyczy również rynku wtórnego) wynosi 476.

2.4 Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta

Odbiór i zagospodarowanie odpadów u źródła był realizowany przez firmę zewnętrzną świadczącą dla miasta Gliwice ww. usługi, wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego tj. Remondis Gliwice Sp. z o.o.

Obowiązek selektywnego zbierania realizowany jest poprzez:

- indywidualne przydomowe kompostowanie bioodpadów powstających w zabudowie jednorodzinnej;
- zbiórkę w przeznaczonych do tego celu pojemnikach i workach następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, bioodpady, tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe, oraz szkło;
- zbiórkę powstających w gospodarstwach domowych następujących frakcji odpadów: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odzież i tekstylia, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz zużyte opony, odzież i tekstylia.

W ramach zawartej umowy z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o. odbiór odpadów komunalnych „u źródła” dotyczy każdej ilości odpadów komunalnych:

- odpady zmieszane (pozostałe po segregacji),
- tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe,
- papier,
- szkło,
- odpady wielkogabarytowe.

Bioodpady są odpadem limitowanym przy odbiorze odpadu „u źródła”, co nie zmienia faktu, że każdą ilość mieszkańiec może oddać we własnym zakresie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Właściciele nieruchomości zostali wyposażeni w dwa pojemniki na bioodpady o pojemności 120 l. lub jeden większy- 240 l. Dzięki temu frakcja bioodpadów będzie czystym materiałem do produkcji kompostu czy w przyszłości biogazu.

Wykonawca wyposaża właścicieli nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz utrzymuje pojemniki w odpowiednim stanie

technicznym i sanitarnym, według z góry ustalonego harmonogramu. Właściciele nieruchomości jednorodzinnych zostali wyposażeni w pojemniki do zbierania odpadów zmieszanych i bioodpadów oraz worki do zbierania odpadów segregowanych. Właściciele nieruchomości wielorodzinnych zostali wyposażeni w pojemniki do zbierania wszystkich ww. frakcji odpadów komunalnych. Kolorystyka pojemników i worków na odpady komunalne została dostosowana do zapisów Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów .

Częstotliwość wywozu odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych została dostosowana w taki sposób, aby zagwarantować prawidłowy stan higieniczno – sanitarny oraz estetykę nieruchomości, a w szczególności została tak dobrana, aby nie następował rozkład biologiczny odpadów. Częstotliwość odbioru odpadów w zabudowie wielorodzinnej zróżnicowano w zależności od ilości lokali mieszkalnych przydzielonych do danego stanowiska śmietnikowego oraz rodzaju odbieranego odpadu komunalnego. W zabudowie jednorodzinnej odpady obierane są raz na dwa tygodnie. Bezpośrednio od mieszkańców odbywa się również odbiór odpadów wielkogabarytowych. W zabudowie wielorodzinnej odbywa się on zgodnie z ustalonym harmonogramem natomiast w jednorodzinnej na zgłoszenie mieszkańca.

Ponadto w ramach ciążącego na gminie obowiązku utworzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zadanie to Rada Miasta powierzyła Przedsiębiorstwu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Gliwicach na podstawie porozumienia technicznego. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, jest zlokalizowany przy ul. Rybnickiej 199B w Gliwicach. Znajduje się on w miejscu umożliwiającym łatwy i szybki dostęp dla wszystkich mieszkańców miasta i zapewnia odbiór takich odpadów jak papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe, bioodpady, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odzież i tekstylia, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, przeterminowane leki, opakowania zawierające substancje niebezpieczne, oraz tekstylia i odzież. Wychodząc naprzeciw wciąż rosnącym potrzebom miasto za pośrednictwem PSZOK prowadzi dodatkowo odbiór przeterminowanych leków oraz odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji

we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, w wybranych aptekach zlokalizowanych na terenie miasta. W aptekach, które zadeklarowały udział w akcji ustawiono specjalistyczne pojemniki do zbierania tych odpadów. W ramach PSZOK działa także punkt „Drugie Życie Rzeczy”, w którym mieszkaniec Gliwic może daną rzecz przekazać oraz nabyć po podpisaniu stosownego dokumentu. Przyjmowane są następujące przedmioty:

- meble (krzesła, tapczany, stoły, taborety),
- zabawki, wózki dziecięce
- doniczki, wyroby ceramiczne i szklane,
- odzież i tekstylia
- książki

Ponadto w ciągu roku w wyznaczonych punktach miasta organizuje się zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Te rozwiązania znacznie ułatwiają mieszkańcom pozbywanie się niektórych frakcji odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie coraz więcej zarządców nieruchomości/ spółdzielni współpracuje z firmami, które na ich terenie ustawiają pojemniki na zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

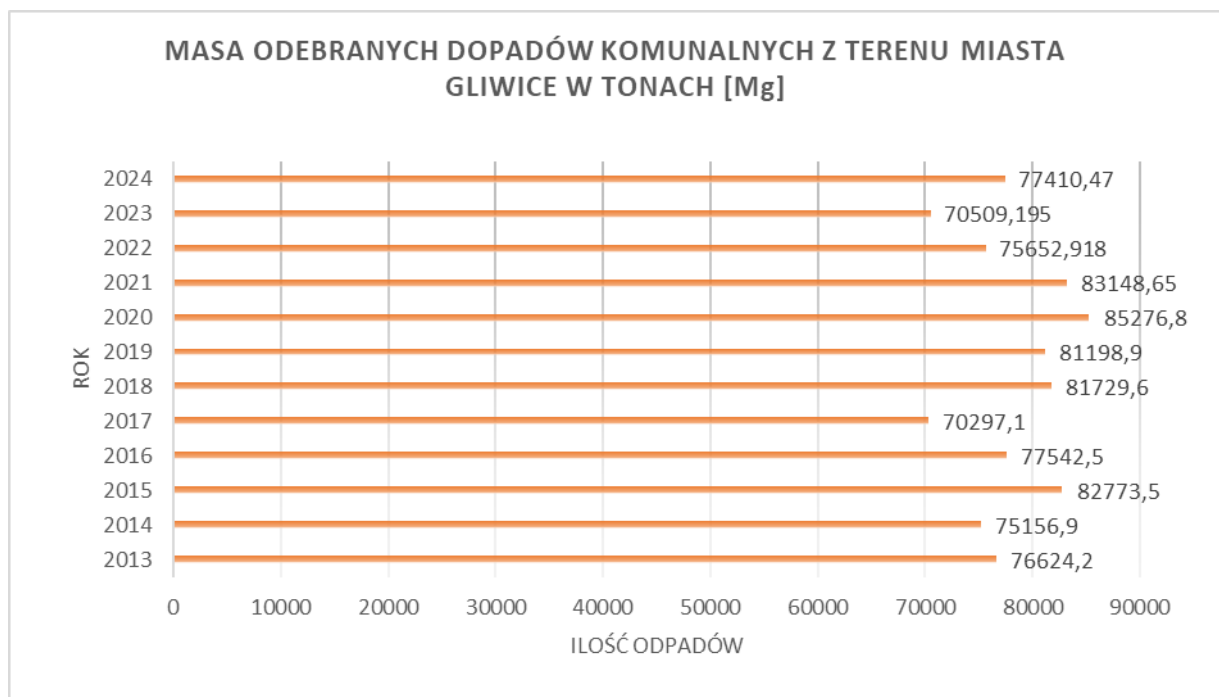
3. Analiza wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie miasta od 2013 roku

Na łączną masę odebranych odpadów komunalnych składają się odpady odebrane od mieszkańców przez firmę odbierającą odpady komunalne wyłoniona w drodze przetargu oraz przez firmy wpisane do RDR świadczące komercyjnie odbiory odpadów komunalnych. Jednocześnie, po nowelizacji przepisów, od 2022 roku odpady budowlano-rozbiórkowe nie są wliczane do odpadów komunalnych.

Tabela 2. Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Gliwice od 2013 roku w tonach [Mg]
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych przez firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu miasta Gliwice od 2013

Masa odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Gliwice												
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
W tonach [Mg]	76624,20	75156,90	82773,50	77542,50	70297,10	81729,60	81198,90	85276,80	83148,65	75652,918	70509,195	77410,47

Wykres 3. Porównanie ilości odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg] z terenu miasta Gliwice od 2013 roku

Tabela 3. Ilość odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. od 2013 roku

Ilość odebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych (z gospodarstw domowych) w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawartej z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o. w tonach [Mg]

Masa odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców z terenu miasta Gliwice od 2013 roku												
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
W tonach [Mg]	50921,50	48015,54	47403,06	54289,45	52714,66	53505,69	60151,71	60213,90	58550,474	54494,65	53475,608	55067,84

Wykres 4. Porównanie masy odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. od 2013 roku w tonach [Mg]

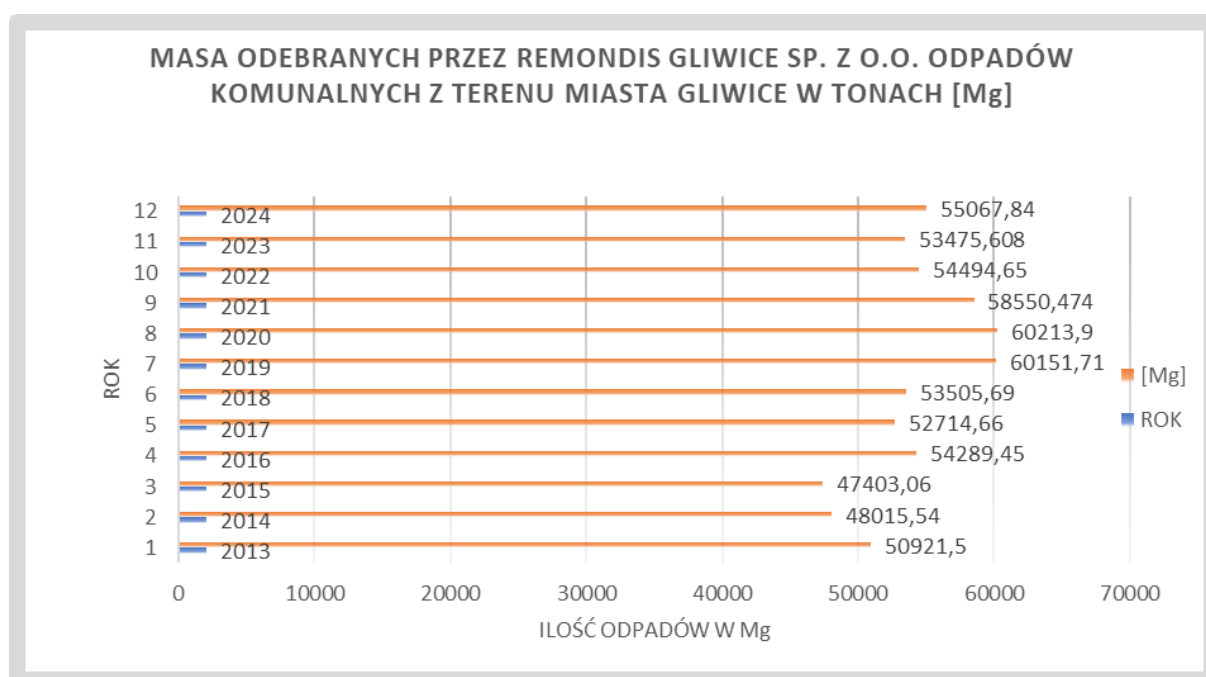
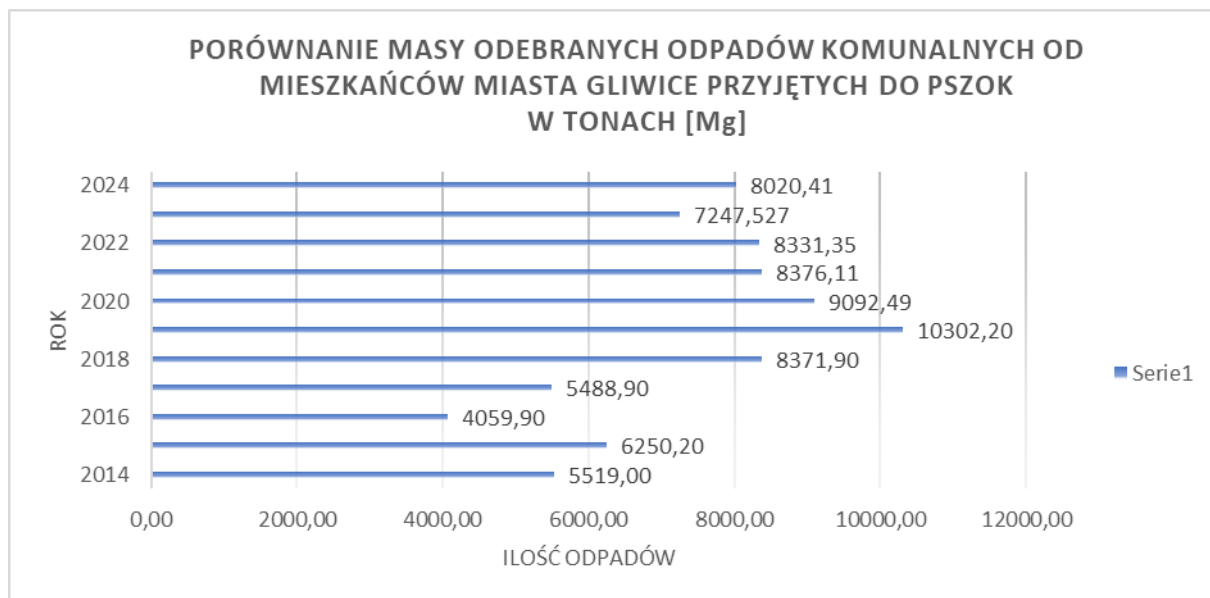

Tabela 4. Ilość przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punku Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) od 2013 roku w tonach [Mg]

Masa przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice w PSZOK												
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
W tonach [Mg]	2 476,0	5 519,0	6 250,2	4 059,9	5 488,9	8 371,9	10 302,2	9 092,48	8 376,11	8331,35	7247,527	8020,41

Wykres 5. Porównanie ilość przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) od 2014 rok w tonach [Mg]

Po przeliczeniu masy wszystkich odpadów odebranych od mieszkańców miasta Gliwice, czyli zsumowaniu masy odpadów odebranych w 2024 r. przez firmę Remondis Gliwice sp. z o. o. (55067,84 Mg), masy odpadów oddanych na PSZOK (8020,41 Mg) oraz masy odpadów oddanych do firm zbierających odpady tzw. punktów skupu (623,20 Mg) i podzieleniu przez liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w mieście Gliwice (154 651 osób) wynika, że każdy z mieszkańców w 2024 roku wyprodukował 525,78 kg odpadów (dla porównania w 2023 roku było to 392 kg odpadów).

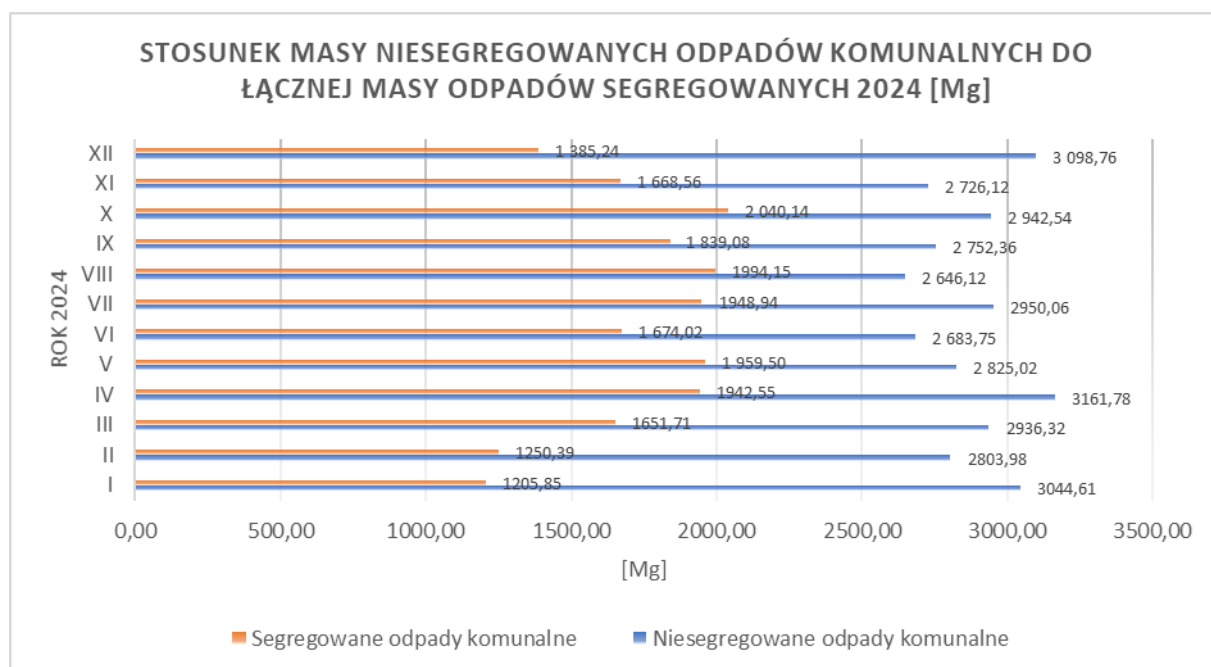
Z powyższych danych wynika, że masa odebranych odpadów komunalnych w latach 2022-2024 kształtowała się na poziomie z lat 2016-2018. Spowodowane to było wysoką inflacją, spowolnieniem gospodarki po okresie pandemii i kryzysem związanym z wojną w Ukrainie. Mieszkańcy bardziej świadomie dokonywali zakupów przez co oddawali do systemu odbioru odpadów komunalnych mniejszą ich ilość w porównaniu do lat 2019-2021. Obecnie sytuacja gospodarcza się stabilizuje. Widać to po zwiększonej ilości wytwarzanych odpadów. Trudno jednak jednoznacznie ocenić, czy ilość wytwarzanych odpadów w przeliczeniu na jednego mieszkańca tak znacząco wzrosła, czy ma na to wpływ liczba osób zamieszkałych w Gliwicach lecz niezameldowanych. Miasto posiada szeroką strefę ekonomiczną więc przyjeżdża tu wielu pracowników tymczasowych, którzy odpady wytwarzają, a nie są ujęci w statystykach.

4. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2024 roku, z podziałem na frakcje w tonach [Mg]

Tabela 5. Ilość i rodzaj odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2024 roku w tonach [Mg]

Raport ilości odebranych odpadów komunalnych 2024 r. przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o.													
Rodzaj odebranych odpadów	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	paździ.	listopad	grudzień	RAZEM
Niesegregowane odpady komunalne	3044,61	2803,98	2936,32	3161,78	2 825,02	2 683,75	2950,06	2 646,12	2 752,36	2 942,54	2 726,12	3 098,76	34 571,42
Bioodpady	169,16	258,48	638,94	859,98	889,98	675,52	744,04	710,90	628,60	836,08	647,70	267,08	7 326,46
Odpady wielkogabarytowe	179,32	202,38	202,92	212,02	231,26	192,76	225,78	279,28	278,40	283,76	236,22	232,06	2 756,16
Opakowania z papieru i tektury	239,54	219,20	256,08	256,50	224,16	245,10	316,94	336,20	334,08	293,72	241,84	299,38	3 262,74
Opakowania z tworzyw sztucznych	325,62	344,88	322,98	364,64	358,54	316,70	365,98	350,38	367,72	349,88	310,92	367,38	4 145,62
Opakowanie z metali	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Opakowania ze szkła	292,21	225,45	230,79	249,41	255,56	243,94	296,20	253,68	230,28	276,70	231,88	219,34	3 005,44
suma	4 250,46	4 054,37	4 588,03	5 104,33	4 784,52	4 357,77	4 899,00	4 576,56	4 591,44	4 982,68	4 394,68	4 484,00	55 067,84

Wykres 6. Stosunek masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2024 roku, w ujęciu miesięcznym roku w tonach [Mg]

Obecnie odpady segregowane stanowią 35,17% wszystkich odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych. W poprzednich stosunek ten wynosił: w roku 2022-36,48%, a w roku 2023 – 36,22%. Poziom segregacji utrzymuje się na podobnym poziomie

i bez znacznego zaangażowani i chęci zmiany podejścia do ekologii mieszkańców, szczególnie w zabudowie wielorodzinnej trudno go poprawić.

Tabela 6. Wykaz instalacji do których Wykonawca przekazuje odebrane od właścicieli nieruchomości odpady komunalne

Lp.	Rodzaj odpadów	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego instalacją	Adres instalacji	Status instalacji
1.	Nieselegowane odpady komunalne	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o.	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
2.	Nieselegowane odpady komunalne	PreZero Recycling Południe sp. z o.o.	ul. Szybowa 44 44-193 Knurów	Nie dotyczy
3.	Nieselegowane odpady komunalne	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Nie dotyczy
4.	Nieselegowane odpady komunalne	BM RECYKLING Sp. z o.o ul. Tkacka 30 34-120 Andrychów	ul. Konopnickiej 11 41-100 Siemianowice Śląskie	Nie dotyczy
5.	Nieselegowane odpady komunalne	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. ul. Obroki 140, 40-833 Katowice	ul. Milowicka 7A 40-312 Katowice	Nie dotyczy
6.	Nieselegowane odpady komunalne	SEGO sp. z o.o. ul. Kolberga 65 44-251 Rybnik	ul. Kolberga 65 44-251 Rybnik	Nie dotyczy
7.	Nieselegowane odpady komunalne	Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej ALBA Sp. z o.o. ul. Bytkowska 15 41-500 Chorzów	Zakład Przetwarzania Odpadów ul. Brzezińska bn 41-503 Chorzów	Nie dotyczy
8.	Biodpady	Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o	ul. Laryszowska, 42-600 Tarnowskie Góry	Nie dotyczy
9.	Biodpady	Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o.	ul. Rybnicka 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
10.	Biodpady	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Nie dotyczy
11.	Biodpady	BM RECYKLING sp. z o.o ul. Tkacka 30 34-120 Andrychów	ul. Konopnickiej 11 41-100 Siemianowice Śląskie	Nie dotyczy
12.	Biodpady	Best-Eko Sp. z o.o. ul. Gwarków 1 44-240 Żory	ul. Rycerska 101 44-251 Rybnik	Nie dotyczy
13.	Odpady wielkogabarytowe	Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o.	ul. Rybnicka 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
14.	Odpady wielkogabarytowe	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Dąbrowa Górnicza	ul. Puzkina 41, Dąbrowa Górnicza	Nie dotyczy

15.	Odpady wielkogabarytowe	SG SYNERGIA Sp. z o.o. S.K.A	Sobuczyna Działka nr ewid. 597/1, 597/2, 95/5, 96/5, 97/5, 98/	Nie dotyczy
16.	Odpady wielkogabarytowe	Cofinco - Poland Sp. z o.o	ul. Dębina 36 44-335 Jastrzębie Zdrój	Nie dotyczy
17.	Odpady wielkogabarytowe	Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o.	ul. Laryszowska, 42-600 Tarnowskie Góry	Nie dotyczy
18.	Odpady wielkogabarytowe	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Nie dotyczy
19.	Odpady z papieru i tektury, Opakowania z papieru i tektury	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
20.	Odpady z papieru i tektury, Opakowania z papieru i tektury	Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o.	ul. Laryszowska, 42-600 Tarnowskie Góry	Nie dotyczy
21.	Odpady z papieru i tektury, Opakowania z papieru i tektury	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice ul. Rybnicka 199G, 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
20.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o.	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
21.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	MIROMARK Obrót Surowcami Wtórnymi i Transport Odpadów Mirosław Klyta	ul. Pyskowska 24A 41-407 Zabrze	Nie dotyczy
22.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Złomex Marek Klyta	ul. Cmentarna 11 42-600 Tarnowskie Góry	Nie dotyczy
23.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	P.P.H.U GLIW-MET s.c. Andrzej Burczy, Jakub Burczy	ul. Pszczyńska 122 44-100 Gliwice	Nie dotyczy
24.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Górażdże	ul. Kamienna 11, Górażdże	Nie dotyczy
25.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Dąbrowa Górnicza	ul. Puszkińska 41, Dąbrowa Górnicza	Nie dotyczy
26.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice ul. Rybnicka 199G, 44-122 Gliwice	Nie dotyczy
27.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	KAPADORA sp. z o.o.	ul. Kleszczowska 36 44-240 Żory	Nie dotyczy
28.	Odpady z tworzyw sztucznych, Opakowania z tworzyw sztucznych w tym opakowania wielomateriałowe oraz odpady z metali opakowania z metali	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Nie dotyczy

29.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Rhenus Recykling Polska Sp. z o.o.	ul. Wawelska 107, 64-200 Piła	Nie dotyczy
30.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Krynicki Recykling S.A	ul. Klonowa 58, 42-700 Lubliniec	Nie dotyczy
31.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Sar Recykling Sp. z o.o	ul. Wyzwolenia 2 41-100 Siemianowice Śląskie	Nie dotyczy
32.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Remondis Glass Recykling Polska Sp. z o.o.	ul. Portowa 22 44-102 Gliwice	Nie dotyczy
33.	Odpady ze szkła Opakowania ze szkła	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice	Nie dotyczy

5 Analiza ilości przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2024 roku

Tabela 7. Ilość i rodzaj przyjętych odpadów komunalnych i budowlanych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2024r. z podziałem na frakcje roku w tonach [Mg]

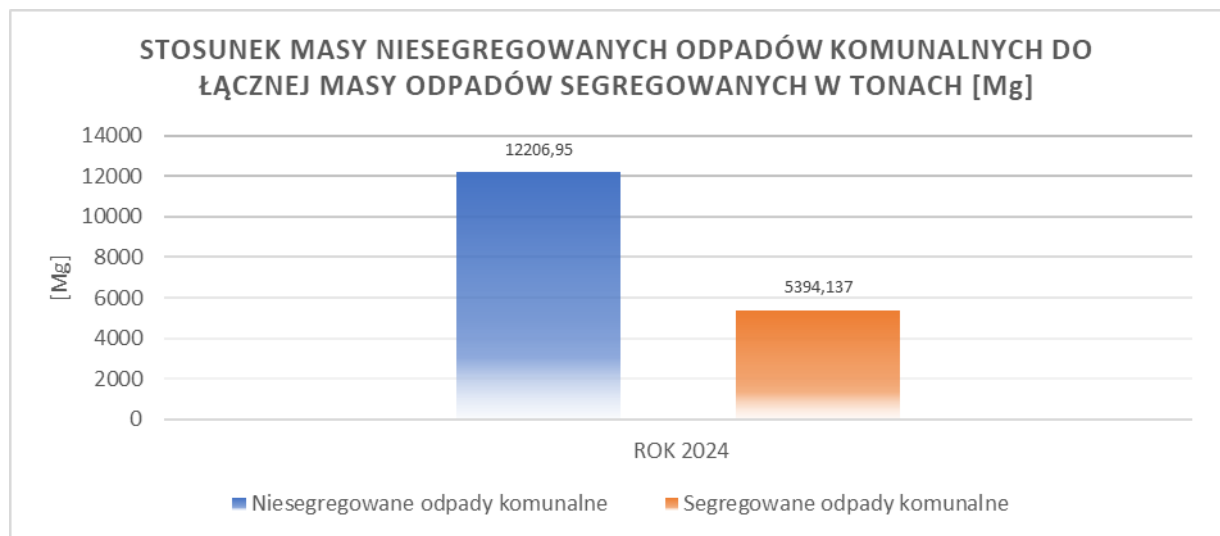
Rodzaj odpadów przyjętych na PSZOK w 2024	Ilość w tonach[Mg]
Biodopady	873,050
Odpady wielkogabarytowe	2671,900
Odpady budowlane i rozbiórkowe	3876,570
Zużyte opony	149,270
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych	34,763
Farby i tusze	52,453
rozpuszczalniki	0,470
Oleje i tłuszcze	4,796
Urządzenia zawierające freony	27,959
Zużyte baterie i akumulatory	3,262
Zużyty sprzęt elektroniczny	125,266
Odzież i tekstylia	2,612
Igły i strzykawki	0,420
Papier i tektura	119,600
Tworzywa sztuczne	20,020
Szkło	18,640
Metal	25,484
Przeterminowane leki	10,620
Pozostałe odpady	3,255
SUMA w tonach [Mg]	8020,410

6. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców (nieruchomości niezamieszkałych) działających na terenie miasta Gliwice w 2024 roku.

Tabela 8. Ilość i rodzaj odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2024 roku z podziałem na frakcje roku w tonach [Mg]

Ilość i rodzaj odpadów komunalnych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2024 roku w tonach [Mg]	
Papier i tektura	1256,61
Tworzywa sztuczne	884,686
Szkło	235,58
Bioodpady	2055,6
Pozostałe odpady zebrane selektywnie	961,661
Łączna masa odpadów zebranych selektywnie	5394,137
Niesegregowane odpady komunalne	12206,945
Suma wszystkich odpadów	17601,082

Wykres 7. Stosunek masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2024 w tonach [Mg]

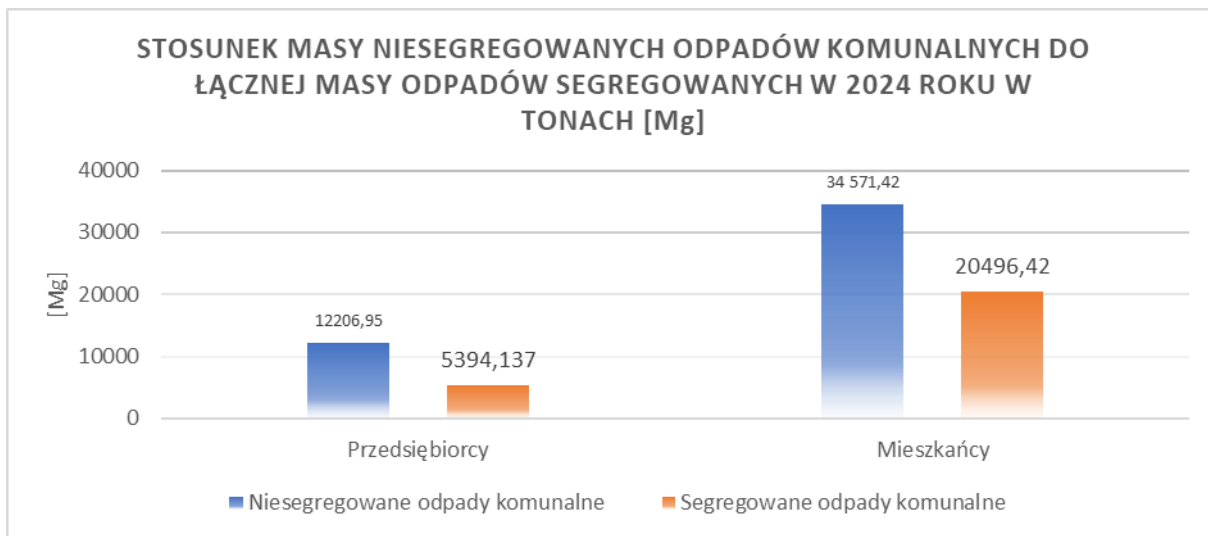
Przedsiębiorcy realizujący komercyjny odbiór odpadów komunalnych, mimo ustawowego wymogu ich odbioru w sposób selektywny, w większości jednak nie zawierają umów na segregację wszystkich wymaganych frakcji.

Swoje posunięcia najczęściej opierają na działaniach Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które uchyla decyzje Prezydenta Miasta nakładające kary finansowe za nieosiągnięcie wymaganych ustawowo poziomów recyklingu, uzasadniając uchYLENIE niską szkodliwością czynu.

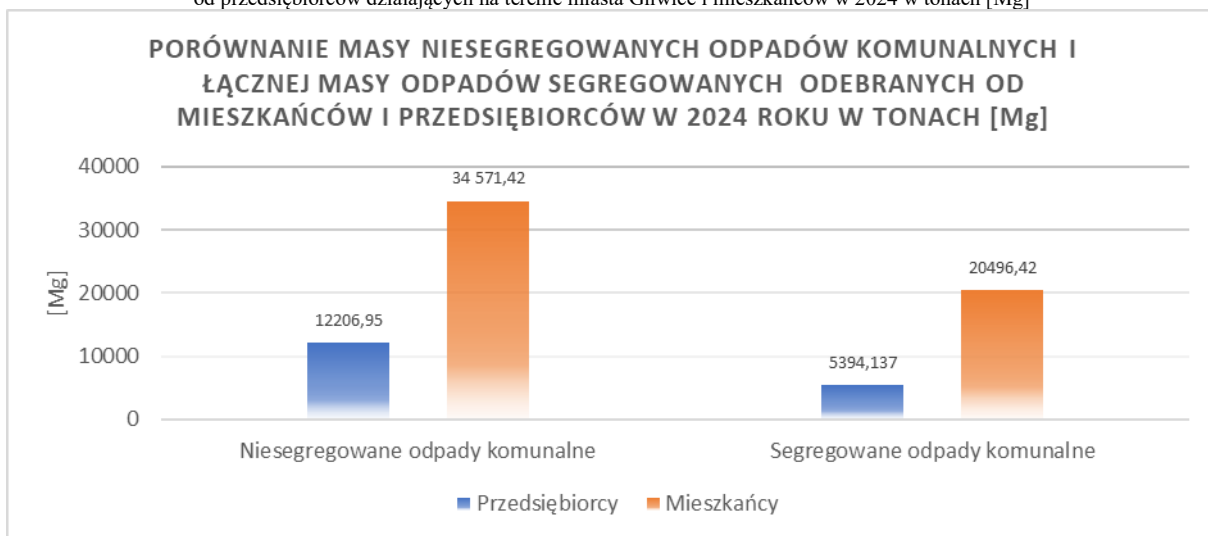

Jednakże następuje systematyczna poprawa w tej materii. W 2022 roku odpady segregowane stanowiły 18,85% masy odebranych od przedsiębiorców odpadów natomiast w 2023 roku było to już 25,66%, a w 2024r 30,65%.

Wykres 8. Stosunek masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice i mieszkańców w 2024 w tonach [Mg]

Wykres 9. Porównanie masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice i mieszkańców w 2024 w tonach [Mg]

7. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów

Poziomy recyklingu jakie musi osiągnąć gmina określone są w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Na podstawie art. 3c przywołanej ustawy, gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Jednocześnie ustęp drugi ww. artykułu mówi, że Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach, uwzględniając potrzebę osiągnięcia poziomów określonych w ust. 1;
- 2) sposób obliczania poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, uwzględniając uzasadnione szacunki masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych na mieszkańca w 1995 r., dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców zamieszkujących daną gminę oraz procentowy udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Jednak w rozporządzeniu Ministra Środowiska, wskaźniki dla ww. poziomu skończyły się na I połowie 2020, mimo to Minister wymaga liczenia i wskazywania tych danych w sprawozdaniu wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi mimo braku odnośników w rozporządzeniach szczegółowych. Sprawozdania bez tych danych zwracane są do poprawy i uzupełnienia danych.

Zmiana ustawy wprowadziła w roku 2022 nowy poziom, który wymagany jest od gminy. Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029;
- 2) 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030–2034;
- 3) 10% wagowo – w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych

Mimo, że poziom odnosi się do roku 2025, to obecnie Minister Klimatu i Środowiska wymaga przy składaniu „Sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi” wliczeń tych poziomów za rok

2020, 2021, 2022, 2023 i 2024 w ramach monitorowania gmin. Poziom składowania wynosił w roku:

- 2020 – 17,31%
- 2021 – 17,56%
- 2022 – 22,54%
- 2023 - 30%
- 2024 - 26,05%.

Widoczny jest wzrost poziomu składowania, który może wynikać z sytuacji rynkowej. Cementownie mogą przyjmować tylko tyle odpadów ile przetworzą w danym momencie. Odpadu typu RDF nie można magazynować.

7.1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów w 2024

W 2024 roku w mieście Gliwice osiągnięto następujący poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – 39,29%.

Przy obliczaniu wzięto pod uwagę opady zaprezentowane w tabeli poniżej:

Tabela 9. Informacja o masie odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy w 2024 w tonach [Mg]

Kod i rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów w tonach [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w tonach [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	2791,122	4583,781
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	1471,835	1471,415
15 01 03 Opakowania z drewna	42,12	46,8472
15 01 04 Opakowania z metali	91,5676	743,4494
15 01 05 Opakowania wielomateriałowe	0	0,123
15 01 07 Opakowania ze szkła	3242,887	3309,614
16 01 03 Zużyte opony	153,22	138,8432
16 02 16 Elementy inne niż wymienione 16 02 15	0	164,789
16 06 04 Baterie alkaliczne z wyłączeniem 16 06 03	0	6,0768
16 06 05 Inne baterie i akumulatory	0	2,6311
19 12 01 Papier i tektura	0	619,9055
19 12 02 Metale żelazne	0	168,9595
19 12 03 Metale nieżelazne	0	25,859
19 12 04 Tworzywa sztuczne i guma	0	2018,26
19 12 05 Szkło	0	12,0266

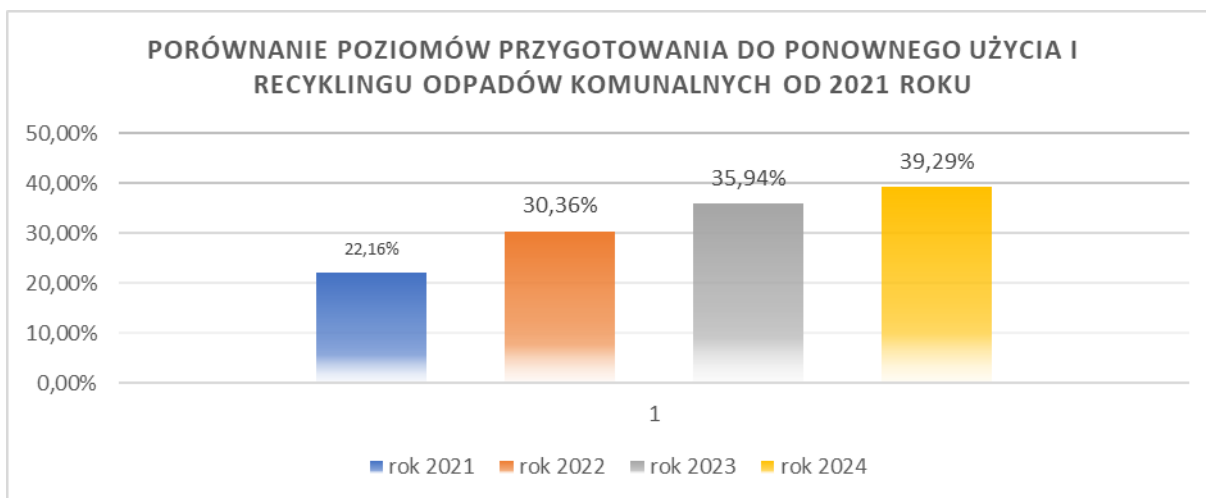
19 12 07 Drewno inne niż wymienione w 19 12 06	0	743,4242
19 12 12 Inne odpady niż wymienione w 19 12 11	0	0,3
20 01 01 Papier i tektura	2117,285	2057,621
20 01 02 Szkło	16,77	16,77
20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1414,6	1414,1504
20 01 33 Baterie i akumulatory łącznie z 16 06 01,16 06 02 lub 16 060 03	1,625	1,625
20 01 39 Tworzywa sztuczne	3581,831	3581,831
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	8181,2364	8187,618
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji – odpady ulegające biodegradacji nie zawierające materiałów pochodzenia zwierzęcego	6,08	6,0301
Łączna masa [Mg]	23112,179	29321,95

Tabela 10. Informacja o minimalnym i osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych		
Rok	Minimalny	Osiągnięty
2021	20%	22,16%
2022	25%	30,36%
2023	35%	35,94%
2024	45%	39,29%

Warto zaznaczyć, że do 2022 minimalny poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wzrastał jedynie o 5% rocznie. Jednakże od 2023 do 2025 co roczny wzrost będzie wynosił 10% i już w 2025 gmina będzie musiała osiągnąć minimalny poziom wynoszący 55%. W kolejnych latach będą to wzrosty jednocentowe, aż do 2035 gdzie w tym roku i kolejnych poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych będzie musiał osiągnąć minimum 65%.

Wykres 10. Porównanie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych od 2021 roku.

Mimo, że w 2024r nie osiągnięto wymaganego przez ustawodawcę poziomu recyklingu to widać tendencję rosnącą. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2024 wynika również z faktu, że firmy odbierające odpady poszukują nowych instalacji (certyfikowanych kompostowni), jednocześnie instalacje ubiegają się o wymagane certyfikaty lub składają wnioski o zwiększenie możliwości przetwarzania odpadów. Na podstawie rozporządzenia w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, umożliwi uznanie bioodpadu za odpad selektywnie zebrany i tym samym brany pod uwagę przy obliczaniu poziomu recyklingu.

W naszej ocenie Ministerstwo Klimatu i Środowiska we współpracy z ekspertami powinno dokonać oceny i pilnych zmian przyjętych w Polsce rozwiązań w zakresie obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Rosnące wymagania w zakresie poziomu recyklingu nie idą w parze ze zmianami systemowymi.

Działania Ministerstwa powinny zmierzać do umożliwienia uwzględniania przy obliczaniu poziomów odpadów nienadających się do recyklingu wykorzystywanych na cele energetyczne oraz bioodpadów poddanych kompostowaniu np. wprowadzenie zmian umożliwiających zaliczanie do poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych kompostu nieodpowiadającego wymaganiom wytworzonego z odpadów zielonych i innych bioodpadów zbieranych selektywnie wykorzystywanego zamiast innych materiałów na potrzeby rekultywacji składowisk.

W roku 2023 kompostownia Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Odpadów sp. z o.o. stała się kompostownią certyfikowaną. Uzyskanie Certyfikatu wydawane jest decyzją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Procedura uzyskania certyfikatu jest czasochłonna, lecz biorąc pod uwagę obowiązujące uregulowania prawne, konieczna. Ideą postępowania z bioodpadami w kompostowni certyfikowanej jest przekwalifikowanie kompostu, wytworzonego z selektywnie zebranych bioodpadów, na wartościowy produkt o właściwościach nawozowych. Zabieg ten pozwala nie tylko na utratę statusu odpadu, ale również na uzyskanie użytecznego produktu handlowego, którego obrót może przynieść korzyści ekonomiczne i środowiskowe.

8. Działania Straży Miejskiej w oparciu o Ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice

W 2024 r. przeprowadzono 79 kontroli przedsiębiorców oraz 19 kontroli posesji (dotyczy gospodarki nieczystościami ciekłymi) na podstawie przepisów Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 1996 r. poz. 622 z późn. zm.) oraz uchwały nr XXIV/488/2021 Rady Miasta Gliwice z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice.

W wyniku podejmowanych czynności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. niewyposażenie nieruchomości w pojemniki na odpady komunalne:
  - nałożono 8 mandatów karnych;
  - wobec 11 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
2. brak umowy na wywóz odpadów komunalnych:
  - - nałożono 7 mandatów karnych;
3. brak rachunków/potwierdzeń za wywóz odpadów komunalnych:
  - nałożono 6 mandatów karnych kredytowanych;
  - wobec 4 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
4. wywóz odpadów poniżej minimalnej częstotliwości:
  - nałożono 2 mandaty karne kredytowane;
  - wobec 2 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
5. brak pojemnika do gromadzenia odpadów dla klientów w lokalu branży gastronomicznej/spozywczej/usługowej/handlowej:
  - nie stwierdzono nieprawidłowości
6. brak utrzymania czystości na terenie przylegającym do pojemników na odpady
  - nałożono 3 mandaty karne kredytowane;
  - wobec 8 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
7. brak oznaczenia na worku/pojemniku na odpady umożliwiającego zidentyfikowanie użytkownika:

- wobec 7 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
8. niewywiązanie się z obowiązku selektywnej zbiórki odpadów:
- nałożono 6 mandatów karnych kredytowanych;
  - wobec 6 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
9. naruszenie warunków selektywnej zbiórki odpadów:
- nałożono 7 mandatów karnych kredytowanych;
  - wobec 10 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
10. niezłożenie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
- nie stwierdzono nieprawidłowości
11. pozbywanie się z nieruchomości odpadów niezgodnie z przepisami:
- nałożono 4 mandaty karne kredytowane;
  - wobec 10 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
12. naruszenie zasad gromadzenia odpadów określonych w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice:
- nałożono 4 mandaty karne kredytowane;
  - wobec 15 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.
13. niezбиieranie odpadów na terenie nieruchomości zgodnie z Regulaminem
- nałożono 1 mandat karny kredytowany;
  - wobec 3 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.

Wnioski końcowe

Z uwagi na konieczność wywiązywania się miasta Gliwice z obowiązku osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, priorytetowym zadaniem dla miasta jest realizacja zadań zwiększających efektywność zbiórki odpadów komunalnych w sposób selektywny zarówno od mieszkańców miasta jak i przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie miasta Gliwice.

W związku z tym należy kontynuować prowadzenie i wspieranie akcji edukacyjno-informacyjnych mających na celu uświadomienia mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. W pierwszej kolejności, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami należy dążyć do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego ich wykorzystywania.

Ponadto na bieżąco prowadzone są działania mające na celu uszczelnienie obecnie istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dokonywana jest weryfikacja złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ze stanem faktycznym, prowadzone są również kontrole przestrzegania przez mieszkańców zadeklarowanego sposobu zbierania odpadów w sposób selektywny. Podobnej weryfikacji poddawani są również przedsiębiorcy, prowadzący działalność na terenie miasta Gliwice, ponieważ w tej grupie wykazano, że nadal istnieje duża dysproporcja w odbiorze odpadów klasyfikowanych jako zmieszane do tych odbieranych selektywnie. Zintensyfikowanie działań przy współpracy ze Strażą Miejską w tym zakresie powinno pozytywnie wpłynąć na osiągnięte przez miasto poziomy recyklingu.

Poziom wytwarzanych odpadów przez mieszkańców nadal jest wysoki, w 2024r odnotowano niewielki wzrost w stosunku do lat poprzednich.

Wpływ na ilość odpadów komunalnych ma również brak do dziś rozwiązań systemowych, umożliwiających skuteczne zagospodarowanie.

Jednocześnie należy uwzględnić, fakt, że w pozwoleniach zintegrowanych wskazywane są limity ilościowe dla odpadów przyjmowanych na instalacjach, mimo ich większych technicznych możliwości.

Miasto Gliwice, mając powyższe na uwadze, prowadzi działania zmierzające do budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych, w celu skutecznego zagospodarowania odpadów wytwarzanych przez mieszkańców.

Również w tym samym celu planowane jest pozyskanie środków zewnętrznych na utworzenie kolejnych, dwóch na terenie miasta, punktów PSZOK.

Równie istotne jest, że od roku 2023, kompostownia Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Odpadów sp. z o.o. stała się kompostownią posiadającą Certyfikat Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie nawozu do obrotu. Dzięki temu bioodpady tracą status odpadu i są przekształcane na produkt podlegający sprzedaży. W związku z powyższym Miasto Gliwice powinno dążyć do odbioru jak najczystszej frakcji bioodpadów tak aby w całości mógł zostać poddany recyclingowi.

Gliwickie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej planuje budowę Parku Zielonej Energii. W ramach tej inwestycji powstaną: nowoczesny blok energetyczny składającego się z kotła wielopaliwowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, który w innowacyjny sposób pozwoli uzyskać energię z lokalnych odpadów, a także największa w Polsce farma solarno-termiczna wraz z magazynem ciepła.

W związku z funkcjonowaniem inwestycji będzie możliwa utylizacja pre-RDF (30 tys. ton w skali roku), rozdrobniona frakcja palna odpadów wielkogabarytowych (10 tys. ton w skali roku) oraz osadów pościekowych (do 5 tys. ton w skali roku). Ponadto zmniejszy się zużycie węgla kamiennego o 25 tys. ton w skali roku. Zmniejszy się także emisja gazów cieplarnianych w tym dwutlenku węgla (CO₂) o 13% w stosunku do stanu obecnego oraz dwutlenku siarki (SO_x), mieszaniny tlenków i dwutlenków azotu (NO_x) oraz pyłu (PM) w skali roku. Aktualna emisja dwutlenku węgla w zależności od produkcji ciepła dochodzi do 230 tys. ton, a wraz z powstaniem instalacji będzie wynosić nieco ponad 198 tys. ton. Dzięki nowej instalacji zostanie wyprodukowane energii elektrycznej w liczbie 22 tys. MWh rocznie, co pozwoli na zmniejszenie zakupu energii elektrycznej przez spółkę PEC-Gliwice o 10 tys. MWh/rok, czyli ponad 45% w stosunku do stanu obecnego. Kolejnym ważnym aspektem środowiskowym będzie zmniejszenie zużycia wody w skali roku. Zużycie przez PEC-Gliwice po wybudowaniu nowoczesnego bloku będzie mniejsze o ponad 32 tys. m³, czyli o ponad 49 % w stosunku do stanu obecnego. Aktualne zużycie wody wynosi 65 tys. m³ w skali roku, a wraz z powstaniem inwestycji będzie wynosić nieco ponad 33 tys. m³.

Katarzyna Kuczyńska-Budka
Prezydent Miasta Gliwice